

Information till medlemmarna i Botaniska Sällskapet i Jönköping Nr 1, 2013

Sällskapet styrelse har sett ett behov av att utöka informationen till medlemmarna. Du har nu framför dig ett första enkelt informationsblad. Avsikten är att ge ut ett sådant åtminstone två gånger per år, som komplement till styrelsens verksamhetsberättelse för det gångna året. För att kunna sända nyhetsbrevet elektroniskt och spara kostnader behöver vi din aktuella e-postadress, som kan sändas till lenper51@gmail.com, (Lennart Persson).

Årsmötet den 20 februari

Den valda styrelsen består i år av samma ledamöter som under 2012. Ny sekreterare är Magnus Thorell och ny vice ordförande Göte Bengtsson. En förteckning över styrelseledamöterna med adresser och telefonnummer finns på vår hemsida www.sbf.c.se/bsj. Vi har tappat medlemmar under de senaste åren. Rekrytering av nya medlemmar är därför en prioriterad fråga och här måste alla hjälpa till.

Nya medlemmar hittills år 2013

Vi hälsar följande nya medlemmar hjärtligt välkomna:

Torgny Bergström, Jönköping

Britta Färdig Bergström, Jönköping

Felix Hamrin, Hagalund, Nässjö

Lars-Erik Joakimson, Vaggeryd

Henrik Lindblom, Huskvarna

Lone Möller, Jönköping

Helena Olsson, Jönköping

Gunnel Ström, Jönköping

Bo Wallin, Bankeryd

Felix har ännu inte fyllt ett år och är vår yngste medlem. Han var i våras ute med mamma Lena Dahlström och tittade på backsippor. En blivande botanist hoppas vi.

Program hösten 2013 och vintern 2014

Observera att alla möten i höst och vinter hålls på Länsstyrelsen, i personalmatsalen Signes.

Nytt i korthet

- Margareta Edqvist har avtackats efter 13 år som ordförande (18 år i styrelsen) i Svenska Botaniska Föreningen (SBF). Hon kommer också i fortsättningen att vara aktiv i SBF och som samordnare för floraväktarna.
- SBF har börjat ge ut en ny tidning, *Vilda Växter*, som ett mera ”populärt” komplement till *Svensk Botanisk Tidskrift*. Det första numret lovar gott med intressant läsning, fin layout och utmärkt bildmaterial.
- Vår medlem Anders Bertilsson har även i år inventerat fibblor tillsammans med Tommy Nilsson från Virserum, bl a i Tiveden och södra Östergötland.
- Styrelsen planerar för att Botaniska Sällskapet ska delta med en liten utställning på Arkivens Dag den 9 november. Årets tema är Flora och Fauna.
- Styrelsen avser föreslå kommunen att skapa ett minnesmärke över den framstående botanisten Erik Leonard Ekman, 1883-1931, som växte upp i Jönköping. Han var den som upptäckte höstspiran i Rocksökjärren och kartlade under sin yrkeskarriär Karibiens flora.
- Vår medlem Gösta Börjesson ledde i våras en studiecirkel i botanik i Senioruniversitetets regi. Gösta säger att det var positivt, och det blir kanske en fortsättning våren 2014.
- Svenska Botaniska Föreningen utsåg (som bekant?) blåklinten till årets växt 2013. Nästa år blir slätterblomman *Parnassia palustris* årets växt.

Några aktuella växtfynd i Södra Vätterbygden

- Anders Bertilsson har i år hittat några nya lokaler med cypresslummer och mellanlumner på Hökensås.
- Tomas Fasth har hittat vårflenört *Scrophularia vernalis* vid Norra Jorstorp i Gränna-trakten där det låg en skola fram till början av 1900-talet. Ett smått sensationellt återfynd efter 100 år!
- Fågellarven har också i år blommat i en rabatt vid Västra Torget.
- Martin Sjødahl har i våras tittat till grusbräcken *Saxifraga tridactylites* som har en märklig växtplats i mossan på asfalten vid kajen på Munksjöfabrikens område. Det fanns ett tusental plantor några med blomknoppar. Grusbräcken finns bara på några få ställen i Östra Vätterbranterna, men inte så rikligt som här.
- Marianne Rydén rapporterar att mossan *Thamnobryum neckeroides* påträffats i Norra-hammar, som ny art i Sverige. Den upptäcktes av Mikael Hagström, Fennicus Natur, som utfört nyckelbiotopsinventering i området. Förekomster av denna mossa finns noterade från östra Ryssland, södra Sibirien, bergskedjorna Karpaterna och Kaukasus samt Nordamerika. I Skandinavien finns sen tidigare en *Thamnobryum* noterad: *T. alopecurum* rävsvansmossa. Mossgruppen i Södra Vätterbygden, där Marianne ingår, besökte lokalen på sin exkursion den 29 augusti.

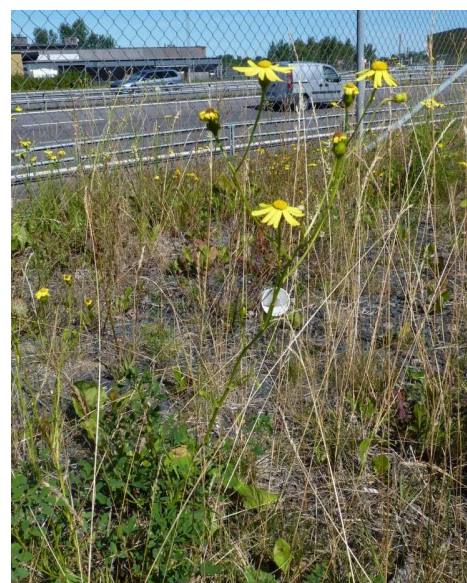
Växtplats grusbräcka

Grusbräcka i knopp, 2013-04-28

Boerstånds under spridning?

Boerstånds har funnits väl etablerat på Haga industriområde sedan några år. Även i år finns det ganska gott om blommande exemplar och den som har ögonen med sig kan faktiskt se växten från Göteborgsvägen. Passa på och upplev den nu i höst. Det är nämligen en art som blommar som bäst i september och oktober. Den kan till och med ses blomma trots att snön ligger. Växten som spritt sig över Europa via väg- och järnvägsnäten kommer ursprungligen från Drakbergen i Sydafrika. Den är anpassad till tuffa förhållanden. I år hittades också ett exemplar på Ljungarums industriområde. Kolla gärna om ni kan hitta den på fler ställen. Den kommer sannolikt att etablera sig på fler industriområden och skräpmarker. /Martin Sjødahl

Boerstånds vid Göteborgsvägen

Vårvandring vid Strömsberg den 24 april

Trots ett ljumt ihållande vårregn blev vi bara fyra deltagare: Lars-Erik Bolling, Ann-Marie Andersson, Göran Bladh och Martin Sjödahl. Målet om en blommande ört per deltagare var således alltför enkelt. Vi satte istället upp målet en blommande ört per deltagare i kvadrat, dvs 16. Det är nog det enda år vi har chansen att klara ett sånt mål. Promenaden gick upp till Rävakullen, ner runt dammen och tillbaka till norra parkeringen. Vi jobbade hårt för att nå målet. Efter att ha konstaterat att "desmeknopp ju finns lite överallt i Strömsbergsområdet men att den inte blommar än", hittade vi till slut utslagna exemplar i en häck. Gulsipporna var knappt ens i knopp, men som sista och sextonde art fann Ann-Marie en ensam blommande på ett röjt område nära parkeringen - lyckan var total. Vi kan konstatera att våren var sen (märkte ni det?). Dvärgvårlöken gick inte att se, vi var förtvivlade eftersom vi hade tänkt oss den som nummer 16. De blommande örter som sågs var i ordning: vitsippa, vårlök, svalört, gullpudra, skogsbingel, vårfryle, lungört, hästhov, blåsippa, vätteros, nagelört, jordreva, vanlig vårstjärna, tusensköna, desmeknopp & gulsippa.

/Martin Sjödahl

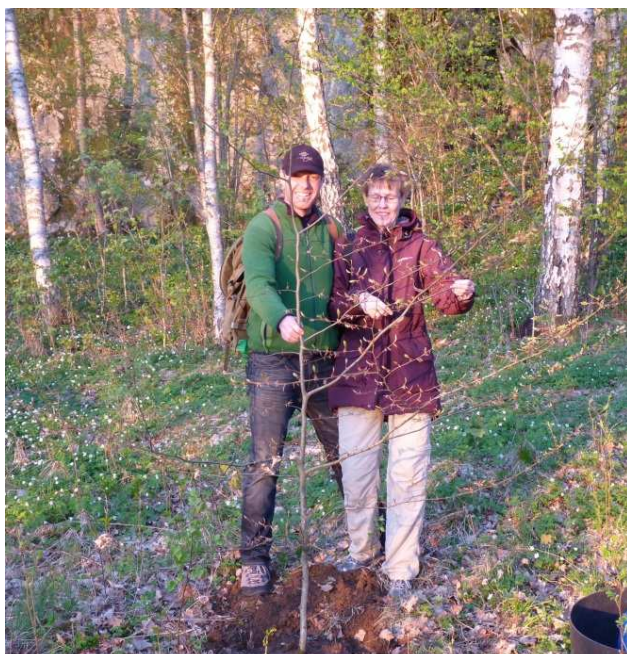
Vårens första gulsippa?

Råmaberget den 15 maj (Text hämtad från notis införd i Jönköpings-Posten.)

En försommarexkursion förlades till Råmaberget i Skärstad socken (Ed Hallagård). Magnus Thorell berättade om bildandet av Botaniska Sällskapet år 1955. Den första exkursionen gick till Vista kulle och efteråt samlades man på Råmaberget, inbjudna av trädgårdsarkitekten Artur Blomborg som då ägde marken. Denne upplät ett område för botaniska studier och en bok planterades som Sällskapets vårdträd. Detta träd kan inte återfinnas idag.

Kvällen till ära hade nuvarande markägaren Pelle Tengblad planterat en ny bok. Han har också byggt en scen och sittplatser där Botaniska Sällskapet på 1950-talet hade en samlingsplats. På den bördiga sluttningen växer många slags lövträd. Deltagarna noterade också ett stort antal blommande växtarter. Den näpna lilla desmeknoppen var en av höjdpunkterna.

Kvällens värd Pelle Tengblad avtackades av ordföranden Martin Sjödahl.

Pelle Tengblad och Marianne Rydén vid det nyligen planterade vårdträdet

Av utrymmesskäl kan inte alla övriga exkursioner refereras utförligt här. Fylligare referat kommer i nästa informationsblad eller i styrelsens verksamhetsberättelse för år 2013.

Botanisk vandring i Kåperyd den 1 juni

I strålände väder företogs en botanisk vandring från Tabergs järnvägsstation till Kåperyd under Magnus Thorells ledning. Färden gick längs Masugnsstigen till bl a Kåperyds ängar. Magnus kunde mycket initierat berätta om markanvändningshistoriken och omfattningen av slätterängar här i gamla tider. Många intressanta växtarter hittades med den kalkkrävande klasefibblan som en av de verkliga höjdpunkterna, sällsynt i Jönköpingstrakten.
-Ett utförligt referat skrivet av Magnus kommer snart att läggas ut på vår hemsida.

Kvällsexkursion till Ödestugu den 5 juni

Syftet var att inventera trollsmultron nära kyrkan i Ödestugu under Göran Bladhs ledning. Två lokaler besöktes, troligen de finaste i kommunen i fråga om trollsmultron. Cirka 40 resp. 100 plantor noterades, varav ett stort antal blommande.

Exkursion till Lurö i Vänerns skärgård den 15 juni

Denna exkursion under ledning av Gösta Börjesson och Magnus Thorell var också fantastiskt lyckad och är värd en särskild redogörelse vid annat tillfälle. Den botaniska höjdpunkten var nog de mycket vackra tuvorna med svartbräken, gaffelbräken och hybriderna emellan på den sista lokalen vid Stånguddens fyr.

”De vilda blommornas dag” den 16 juni

De fem exkursionerna genomfördes som planerat. Ett par av dem stördes nog av regn. Ledarna för exkursionerna förefaller nöjda och rapporterar att det var intresserade och positiva deltagare. Exkursionen på Taberg under ledning av Pia Larsson refererades i en rejäl och positiv artikel i Jönköpings-Posten. Det var bra för botaniken i Jönköpingsområdet, som behöver all uppmärksamhet den kan få.

Om Marianne Rydén och mitt (Göte Bengtssons) möte med en flock nyfikna ”highland cattle” vid floraväktande av granspira i Mulseryds socken får vi berätta en annan gång.

Redaktör för detta nummer: Göte Bengtsson
Fotot med Parnassian är hämtat från ”Den virtuella floran”.
Övriga foton: Martin Sjödahl

Till läsarna

Detta första nummer av Botaniska Sällskapet informationsblad har tillkommit under viss tidspress. Har Du synpunkter på vad som bör tas upp i våra kommande informationsblad och hur de bör utformas, så hör av dig till mig eller till någon annan i styrelsen. Kom gärna med konkreta tips och skriv gärna själv små notiser som kan tas in i bladet. Kanske finns det medlemmar utanför styrelsekreten som är villiga att medverka i arbetet med att producera informationsbladen?

Tanken är att dessa informationsblad också ska läggas ut på Sällskapet hemsida, i ett ”arkiv”.

Göte Bengtsson

Tel 036-12 06 53 eller 070-659 48 10; e-post: gote.bengtsson@telia.com